

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mójcny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew te. P.

Šerbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 5. augusta 1923.

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerjez knihciziscejčni a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

10. njedžela po swj. Trojizy.

Zapowěšt. skutki 9, 10—22.

Zapowěštak Pawoł w 2. lišće na Korinthijskich pišće: Jeli ščo to Šhrystužbu, tón je nowe stwojenje; to stare je so minyło, hlaj, wschitko je so nowe sežinilo. A ichtož wón pišće, je wón sam na sebi šhonil. Na zlym šwěće žane wjetšje přeměnenje njeje, hač hdyž ščo se šwěta do Šhrysta přechědže. Niž maše přeměnenje by so stalo, hdy by kral prošče- rja sa šwoje džěčo přichwěsał. Wschelake by w jeho žiwjenju we přichodže hinašje bylo. Drašta a rěč, wobšhad a sadžerjenje by so sa krotki čaš přeměnilo. Bóh tajšeho čłowjeka wjazy snali njebhymy. By paž ty jemu do wutroby nuz pohladał, dha by wón we wulkim a zlym hišćeže tón samy byl. Na kóždy pad by wutroba poslednje bylo, ichtož by kralowike wasch- nje přichwěsało. Naš Bóh, hdyž chze čłowjeka přeměnić, runje s wutrobu sapočnje. Za dyrbi, so wobnowić. W nej dyrbi so stare minyć, so by nowe knježilo. Čělny čłowjek wschudžom s rěku plawa. Šdžež jeho čělnje waschne, tam wón šobu dže. Wobnowjeny čłowjek šwoje myšle s njeju horje štoži. Boži duch jeho wodži. Wot jenišich kublow, čłowščeje čěšče, šwětneho wjěhela wón šwoje wóžka wot- wobroczi a pyta, ichtož horjeka je, hdyž Šhrystuž bydlí. To je so na Paulu s Toršena dopjelnilo. W přěních šchuczkach D. sta- wa zapowěštokšich skutkow so nam powjeda, kaš je Bóh s mój- nej ruky jeho dotalne žiwjenje šastajil a teho hordeho šam- praweho muža s šemi porašil, jeho w njewěštosčzi njewostajiw- šchi, wot koho to wschitko wukhadža: Ja šym Ješuš, kotrehož ty

pšechěšěhaš. Dženša my widzimy, kaš so je Saula nowe ži- wjenje won wudobrywa a s mozy pšchudže.

Na čim pšnajemy, s je so w Saulu stare minyło a wschitko so nowe sežinilo?

Hlaj, wón so modli, wón wěri, wón šwědeži.

Wón so modli. Ši krotke šlowa ale ščo nam wone po- wjedaja! Šajke myšle šu drje pšes Saulowu wutrobu ššle, po tym, so je wón pšed Damastonom w prošče ležal! Moje žyłe dotalne žiwjenje žyłe wopacžne, žyłe kničomne. Bohu šebi myšlach šlužicž a pšechěžiwu njemu tola wojowach; sa šwětkom pytach, a tola w nozy šhodžach; w šlepoczi so wo Božu čěščež šurowjach, ale mēra tola njenamašach. Wschitko šwoje hu- bještwo wón wupraji w modlitwje. Ši dny a ši nozy je wón taš se šdychowanjom a škorženjom šwoju wutrobu pšed šwo- jim šnjšom wukšpał.

Wšěče je wón hižom jako džěčo na macžěnym klinje šwo- jej ruzy s modlitwí štylowal. Ale wón je bješ farisejskich šchol a je so tam praweje, wěrneje modlitwy šdal. Niž taš kaš wjele šchěščanow našeho čaša, kotrymž najpředy šchěžka s Bo- žemu woltarjei šarolče, potom šchěžka do Božeho doma a kotřiž napošled tež žadyn Wóčženajšch wjazy nješpěwaja; rě, jako šwěrný Šraelski modlesche so wón ši krotč sa džěń. Ale bēšche to woprawdže modlenje, pšed Boha šupicž po pšchikadže tam- neho farisejskeho, kotryž do templa pšichěšchěšči džěšche: „Ja so tebi džakuju, Božo, so ja nješym jako čzi drusy ludžo“? Š modlenju prawa ponižnosčž šlušcha, kaš ju Abraham mēšesche: „Ja šym so ššhroblit rěčecž s tym šnjšom, hač runje šym se- mja a popjel.“ A šašo je wěrne modlenje njemóžne bješ pó-

snacža kameje kwojeje khudoby, klaboscze a potrebnoscze. S taj-
teho spósnacža hable tamne modlenje k temu bohatemu Anjesej
wuroscze, kotryž w polnej měrje wobředzi, sčtož trejbanu a tam-
na wutrobna džakownocž tež sa najmjeńšchi jeho darow, s ko-
trymž wón zohnuje. A k temu chyzsche tón Anjes Saula do-
wjesč; k temu wón jeho porašy a poniži — niz pedarmo.
Wšchetož pošluchaj, kať so tamny šlepy modleť w Damaskusu
k swojemu Bohu woľa: „Božo, budž mi hnadny po twojej wul-
kei kmiłnosčzi. Na tebi kamyň kym ja šhrěschil a šle pšched tobu
cziniť. Stwoť we mni, Božo, czistu wutrobu a daj mi noweho
wěsteho ducha. Njesacžijni mje wot twojeho woblicža a njetwmi
twojeho kwjateho ducha wote mnje. Wšchetož ja chzu pšchestupje-
rjow twoje pucze wuczicž, so so hrěschizy k tebi wobrocža. Wu-
mož mje wot krawonnych winow, Božo, kiž ty mój Bóh a šbóž-
nik by!“ Tak woľa pokutna wutroba a jej je wukřych-nje
wěste. „A je widzil na widzenju muža s mjenom Ananiasa,
so wón k njemu nuts dže a ruky na njeho kladže, so by sažo
widzil.“ Dha Saul pytny: moje wołanje njeje podarmo, tón
Anjes mi je kwojeje kwjatnizy pomoz pósczele. A hdyž tež
Ananias na měscze njepšchindže, Saulej bē přjedža w czěmno-
scži jasne šwětko šesřhadžalo.

Praj, móže tež wo tebi rěčacž: „Slaj, wón so modli“? Ach,
wo wjele, kiž maja mjeno kšcheczanow, pšaczi: wón hani, wón
kwari, wón kzi, wón so pšchikłodža — hdyž pať so pšches Božu
hnadu człowika wutroba pšcheměni, tam człowjeť w prošce lžo
woľa: „Wótcze, ja kym šhrěschil w njebjekach a pšchod tobu“,
a Boži jandželjo wysřaja: Slaj, wón so modli!

Šich wjele wšchať měni, so so modla; woni kwojej ruzy
štytnu a tola žaneho wjekeľa k modlenju nimaja. Šich modle-
nje je podarmo; jim pobrachuje nutnosč wutrobny, šnutštna
wěrnoscž, duch modlitwy. Jenož kwjaty duch móže hrěschnu wu-
trobu pšcheměnicž a mowu wutrobu k temu dowjesč, so wona
s wjekełoscžu woľa: Abba, luby Wótcze. Njepytnejch ty, kať wón
tež na twojej wutrobje džěla?

W ó n w ě r i. Zyle hinať bēšche šebi Saul wšchitko myškil,
hačž nětko pšchindže. Wobradu šahubicž bēšche jeho wotpohlad
a nětko kmeť wón wobradžinu luboscž a klužbu šhonicž. „Luby
bratšje Saulo“, tať Ananias šapocznje. Czista luboscž s tutech
kłowow rěčzi. Wopomni: jako pšchescžehať bēšche Saul pšchischol,
a jako pšcheczel a bratr bu wón witany. Žane porokowanje
njeje křychecž. To bēchu žehliwe wuhla, pod kotrymž so Sau-
lowa twrjeda wutroba smjehezi.

„Tón Anjes je mje póškal“, Ananias dale rěčzi, „so by ty
jako widzil a se kwjatyň duchom napjelnjeny byl“. Dha Saul
šhoni: Tón kšchizowany je žiwý a je pola tuch kwjatyň a šich šch-
tuc, kať něčtý fernicžku kwojeho wócžka; kwjatyň njepšchecze-
low pať, kiž so pšchecžiwu njemu posbēhnu, wón k semu porašy.
W kamyň wołomiku pať tež tón kšchiz na Golgatha w žirnych
barbach pšched jeho duchowne wócžko stupi a wot kwojeje žalost-
neje šandženoscže, wot njewinowacže pšchelateje krmě kšchecža-
now, wón kwoje wócžko na teho wobroczi, kiž tam na kšchizy
wišy a wón k njemu dowěrjenja dobudže a pšchi šebi rjeknje:
„Tež sa mnje by kwoju krej pšchelať, by pšchischol, tež mje šbóž-
neho šczinicž, runjež kym ja mjes hrěschnikami přeni. Tak we
Saulowej wutrobje mēra wotzuczi a k kwědčenju tuteho nweho
šapoczatka padžechu kať šchupijny wot jeho wocžow a wón bu
sažo widžazy; a štaže a da so kšchecžicž — nětk nowy człowjeť,
kotryž do kwojeho Anjesa wěri!

Wontach pšched wrotami bēšche tón Anjes Saulej jako
šudnik napšchecžiwu šupil, jow w komorzy so wón jemu bliži
jako Šbóžnik, kotryž nam wšchitke našche hrěchy wodawa a sa-

hoji wšchitke našche šhoroscže, kotrež našche žiwjenje wot štaženja
wumoža a naš křonuja s hnadu a se kmiłnosčzu. Slaj, tať chže
so tón Anjes tež tebi šjewicž w kłowje a w šakramencze. Šdyž
ty jeho tež s czělnymaj woczomaj njewidžicž, šnutštnje chže wón
tebi czim bliže šupicž. Wotew jemu wutrobu, wuskorž jemu
kwoju nusu, štaj kwoje dowěrjenje na njeho, a ty jeho šhonicž
jako pomoznika we wšchej twojej nusu. Tež sa tebe je so potom
wšchitko nowe šczinilo, dokeľ ty do njeho wěricž.

Ja wěrju, tehodla rěčzu ja. Tak Pawol posdžicžicho pišche,
a po tym wón hižom jow czini. W ó n k w ě d c ž i. „A hnydom
předowasche wón Šhrystuša w šchulach, so tón je tón kym Boži“.
Kajke špodžiwanje je to w Damaskanje šbudžiko! Tón, kiž kšche-
leczanow pšchescžehache, nětk ja Šhrystuša wustupuje! Kať bēšche
to pšchicžko? Stare bēšche so minylo, wšchitko kšche so nowe
šczinilo. Šsnadny bēšche to šapoczatk, ale hižom w nim bēšche
Saul pošny ducha a mozny; kiž jemu napšchecžiwu rěčzachu, dhr-
bjachu škóncžnje pšched jeho móžnym kwědčenjom šahantjenti
mjescžecž. Zyle hinať hišchecž: bu to posdžicžicho, jako kšche jeho
tón Anjes do japoschotškeho šastojnišwa pomolať a wón nětk
pšches kraje a mowja czehnjescže jako Anjesowy wulki kwědč, wu-
pokasany niz jenož w kłowach, ale tež w czěpjenjach.

Tež naš chže tón Anjes ja kwojich kwědkow mēčž. „Njech
so wasche šwětko kwěczi mjes ludžimi“, tať je wón w kwojim
předowanju s horu dale prajil, „jo bēchu woni wasche dobre
škutki widžili a wascheho Wótza w njebjekach šhwalili“. Wón
kam nam pomhaj, so bēchmy se kwojim žiwjenjom a šho-
dženjom, se kwojim džělom a czěpjenjom kwědžili: Stare je
so minylo, slaj, wšchitko je so nowe šczinilo. Šamjen.

Wyšlicžki wo 9. a 10. njeđzeli po šwj. Trojizy a wo nami.

Šhurna je ta šlawina, kotryž nam 10. njeđzela po. Šswj.
Tr. powě, kame pokutne předowanje je to. Jerusalema a ži-
dowškeho luda šahuba, kať woľa to hewalť k pokucze, kať lětka to
wosebje, hdyž je kwojim ludom a krajom kmy w tajim hu-
bjeńštwje!

Dženka džekata njeđzela! Šacž k nej klinezi wot džewja-
teje njeđzele kem a pšches nju kamu klinezi dale šlawina toho,
šchtož so pšched Damaskonom a w Damaskonje šta. Wobej klu-
šchatej hromadže se kwojimi tekštami wo Damaskonje a wo Jeru-
salemje, wobej štej s nimi wulkej a móžnej wołarzy k pokucze;
jeje wołanje bywa pošhlynjene pšches wšcho, šchto je nětkle pola
naš a wokolo naš. Wótrje a šhutinje klinezi to: „Bēda, bēda!
Šdyž njepšchindžesch do Damaskona, pšchindžesch do Jerusalema!“

Šacž my, hačž našch lud to dorosumi a po tym czini, hačž
wón špósnaje, so jenicžy to ja njeho rěčacž kmeť: Niz pšchecžiwu
šesubej Šhrystušej, niz bjes šesuja Šhrystuša, ně, s šesujom
Šhrystušom? Šacž so wón nětk wotwobroczi wot wšcheho,
šchtož je pšchecžiwu Bohu a bjes Boha, šchtož je hrěchne a šle,
a so pšchiwobroczi temu, šchtož je dobre, šchtož je bójške, k Bohu
kamemu? Šacž czini to našch lud? Šacž czinisch to — ty,
runje ty?

Ššlysch: „Bēda, bēda! Šdyž njepšchindžesch do Damaskona,
pšchindžesch do Jerusalema!“ Saulus pšchindže do Damaskona,
pšchindže pšches pokutu a rošacže, pšches hnadu a luboscž k wu-
moženju. Židowški lud njepšchindže do Damaskona, njepšchindže
— hačž runje so tež s nim Bóh tať džiwnje šetka kať se Saulom,
na pšch. czichi pjatť popołdnju — k pokucze a k rošacžu, a tuž
niz k hnadže a luboscži, ale do šahuby a šnicženja. — A našch

lud? A my? Gdže to duzy, do Damaskona abo do Jerusalema? Gdže to duzy, f wumóženju abo f sabubje? —

Něšto f 10. njedželi po Sswj. Trojizy.

Je to njedžela, na kotrejž šberamy kollektu sa wifizionstwo mjes Židami a ewangelijaziju w flubjenym kraju. Tuž drje budže wšchě witane, něšto wo Židach hewaš a wo Židach we flubjenym kraju do zyla šhonicž, a byrnjež to jenož licžby klye. Mi šo šda, šo runje tute licžby šwoju wošebitu rěč rěčza nětkle.

Potajkim: w dezembri šandženeho lěta bu w Palestininie lud licženy; nalicži šo tam 757 182 wobydlerjow. Mjes tutymi je jich na što kóždy ras 10 kšhešćanow, 11 Židow, 79 mohamedanow. Jenož w dwěmaj městomaj maja Židza wjetščinu, mjenujžy w Jerusalemie a w Tiberias. Něhdže 34000 šu potomnižy Abrahamama mjes 62 000, kotrejž w Jerusalemie bydla. We Bethlehemje a w Nazareče šu kšhešćenjo i wulkei wjetščinu. W narodnym městacžku našeho Šbóžnika bydli jich 5838 kšhešćanow, 818 mohamedanow a — dwaj židaj. Nazarech ma 7424 wobydlerjow; f tutych šu na 2 kšhešćanjenjo, jena mohamedanojo a jenož 53 Židow. W pschitawškim něščže Šoppe bydli jich na 47 000 wobydlerjow, a to 7000 kšhešćanow, 20 000 Židow a 20 000 mohamedanow.

A f tomu pschirunajmy někotre licžby wo Židach hewaš. Po „Židowškim lětnym šapižu 1923“ dyrbi jich na šemi tu šhwilu na 15 400 000 Židow byčž. W Šjednoczenych Štatach Šočnožneje Ameriki šydli jich 3 900 000, a f tutych šašo bydli jich na 1 750 000 we Wulko-Newhorfu. Tute amerikaške město je potajkim najwjetšče židowške město zlyeje šemje. Najwjetšče židowške město Šuropy njeje, kaž šnadž šebi to tón abo tamny myšli, Šarlin, ale Šarichawa. Tola pornjo Wulko-newhorfej je jich tam „jenuž“ 300 000 Židow. Mimo Wulko-newhorfa ma Amerika hiščeže na 100 druhich městow, w kotrychž wot 100 000 hačž 300 000 Židow šedži.

Gdžž tute licžby zlyeje šemje a tamne f Palestininie pschirunajmy jich f tym, ščtož šo to pschezo psiche wo tym taš mjenowanym „žioniškim šibanju“ mjes Židami, špóšnajesch, šo to f tutej wězu tola hiščeže psichi wšchěm do šwěta trubjenju ščetro šazacž dyrbi. Žionistojo čzedža tola Palestininie ša Židow a tam nowe židowške kraleštwo. Ščto šu to te 84 000 Židow w Palestininie mjes tymi 15 400 000 Židami zlyeje šemje! —

Zyrkej a štat.

Pschecžiwjo hlošam šomunifštow je šafški šejm pschijaš šakon, kotryž rjaduje došhodny duchownych, kotšiz wuškuzichu, a tohorunja došhodny šawoštajenych šemrětnych duchownych. Po tutym šakonju pschewošnje štat šlacženje tutych došhodow, a tute — te taš mjenowane pensije — pschirunaja šo štajnje pensijam štatnych šašojnikow. Š tutym šakonjom, ša kotryž tež šjednocženi šozialdemokratojo, kotšiz běchu najšprijedy pschecžiwjo tutomu šarjadowanju, hlošwachu, wuruna f najmjenišča něšto f teje njerunošče a njeprawdy, do kotrejež běchu duchowni a jich pschirunajmy psches došadne wuškadowanje šakonja a prawa psches šafšku wšchěnoščž a wjetščinu šafškeho šejma pschichli. To pschirunajmy f džašom. Ale hiščeže woštanje něšto, a to niz ničžo mašo, ščtož wurunacž je najwjetšči čžaš: došhodny duchownych w šlužbje. Drohota pošlednich dnjow hrošy tu f wulkei mšy, haj f katastrofu ša někotry šafški dom, nješchidželi tu wurunajmy a — nječčinja-li wošady hnydom to šwoje. Wšele n.šhlo šo štacž a móže šo štacž hiščeže, a štanje šo tež hnydom wěšče tam,

hdžžž wošadni a zyrkwinške šprijedšejšćeršštwja w prawej wěre a lubošči te kšhešćowej zyrkwi šteja a jej šlužba. Štatni šašojniky, kiž wšchě wulke jenož po milionach licžene něšacžne došhodny došadowaju škorža, šo je to psche mašo a žadaju wjazy a došadowaju wjazy. Šaš móže to potom šwójšba, kotraž džekaty džel tutych došhodow lědy došadowa, tutu drohotu, kotraž je dženi wote dnja wjetšča, pschewješčž a niz ščhodowacž taš abo hinaš! Doniž štat šo šapjera, to zlye wurunajmy — něšto wšchě šo štawa — pschewješčž, dyrbi zyrkej a wošada to čžinicz, hdyž niz ničžeho druhého dla, dha tehodla, šo šo mjenuje: kšhešćanška wošada a kšhešćanška zyrkej! — — —

Pschezo šašo f nowa pošajuje šo na to, šo šu towašštwja kšhešćanškich šaršchich w kóždej škulškej gmejnje mšne a šo maja wšchudžom šebi žadacž pschezo šašo kšhešćanšku ščulu a proteštwacž pschecžiwjo šwjedženju wšchěho druhého, ščtož njeje kšhešćanška ščula. Šraji šo, šo še šawjedženjom nowého wulkoštatného škulškeho šakonja šo wšchě našče ščule, kotrejž my ša ewangelške mamy, šo šwětně šččinja. Wo tutym pschewjenju dyrbjalo šo tež wot wězdušštwjowych w našchich šuššičich nowinach a tuž tež w našchich šerbškich, tež tu w „Šomhaj Šoh“ wjazy a nadrobnišchjo pišacž, šo bychu to wšchizy dorowumili. Njech je f tutym tu wo to pschewene. —

Njedžela, dženi noweje hnady!

Šłóš: Šožo-Šnježe teho šwěta —

Njedžela! dženi noweje hnady
Še, to wopomni čžlowječe,
Šo ty nješ džešch woštacž šady
Šwonskych hnady Šožej!
Njedžela je šwjatny dženi!

Šoh čže hnady dacž nam šččen.
Šnjeje je, hdyž džecži džejja
Še šwojimi šaršchimi
Njedželu do Šožoh' doma
Š čžecži Šožej wješeli
Špěwacž ščeršče f wutroby,
Ššyšče ž šłowa f biblije.
Šašš, Šožo, f nješja deš
Š nam do šwojei' šwjatnižy,
Daj nam žohnowanja wjele
Ššmilnošče a dobroty.
Daj, šo tvoje džecži my
Šwoju wolu čžinimy.

Šwolu tvoju wučž naš čžinicz,
Šwoje šasnje lubo mēčž,
Šad nami čžyž ty šo šmilicz,
Šwój Duch čžěto, dušchu šwječž.
Štwoš nam čžištu wutrobu
Šošłuščnu čži džakownu.

Ššłónžo hnady hiščeže šwēcži,
Šhrēcž čže šhne wutroby;
Šbječe f šłónžu, šwětně džecži,
Čžak tej' hnady nješkomžimy!
Šiščeže hnada doštacž je!
Šhwatajmy tuž f pošucžel!

Taš šo hotuj a poš rucže
Š šórku hnady Šožej;
Šwopušččž wšchě te hrěščne puče;
Šoh naš woša: Šum ščče je
Tu ša šhudoš' hrěšniša,
Šiž ščče pschicž čže do nješja.
Šnježe, mošich wóžow Šožo,
Šnadny budž nam hrěšnimam;
Tu šy našch trošcht, mēš, mōž,
Ššchitke hrěchi wodaš nam. [šbožo!
Šodaš wšchěm, kiž prošča čže,
Ššchi tebi je wodače! [mošim
Špožčž mi a wšchěm lubym
Ššchitko dobre w Šhrušštužu.
Šwječel naš f tym mēšom šwojim
Štrošchtuj šrudnu wutrobu,
Ššhlyš prawe šetřej wšchě
Šam, kiž maja čžerpjenje.

Ššwecžene budž tvoje mjeno
Ša šłěšach, na wěštarjach;
Š hnady šbóžni šmy my jeno,
Š twošich šwjatnych flubjenjach
Čžemny my šo wješelicž,
Štobu čžemny domoj hičž.

A hdyž pošledni šrocž tudy
Ššmy we tvojei' šwjatnižy
Dha naš wumōž še wšchej' nuyš,
Š nomi budž a woštan ty
Šašch Šoh šy, my twoji šmy
Šebje šo my džeržimy

S. W.

Ššerbška zyrkej w Amerizy.

(Šošracžowanje.)

Šaš duchowny Šan Šilian w lěče 1872 woloženje došta w škulškim džěle psches to, šo bu jeho šaršchi šyn Š. A. Šilian ša wučerja poštajeny, taš došta woloženje a pomōž w šafškim džěle w lěče 1883 psches to, šo bu jeho mlōššči šyn, Š. Š. Ši-

Kian, kiž bē s kandidatom předatšeho hanta, do wošady Eswj. Pawoła w Eserbinu w Lekšaju powoľny. 22. julija 1883 bu wón sapoľasany. Tutón je hač do swojeje smjercze wošadže bľužil s Božim bľowom a se sakramentomaj a to w herbskej a němškej rěči.

Jeho nan, duchowny Jan Kilian, wuřdže s tuteje časnošče dom s swojeho Snjesa wješkosći 12. septembra 1884; bē mohl hiščeje jene lēto dolho hromadže se swojim mlōdschim bľnom w tudomnej wošadže skutkowacž.

Wuczeť G. A. Kilian, wumrē, bjes pschestacža w naschkej wošadže bľwērnyje skutkujo, 12. septembra 1916; bē to po 44 sastojskich lētach. Duchowny S. F. Kilian wumrē 21. januara 1920, bľužiwschi wošadže bľwēru psches 37 lēt.

Sdnyž bē duchowne městno 2½ lēta prošdite bylo, bu 11. junija 1922 duchowny Hermann Schmidt do tudomnjeje wošady sapoľasany. Tutón wukhadža s tuteje wošady Esw. Pawoła a bľuži jej bľwērnyje w němškej rěči a w herbskim privatnym duschepastwěstwie. Wón je wošebje dobry wukladowac Eswjateho pišna, ma dobru wurēcž a dobru hľōž. Hač runje njeje 30 lēt dolho herbsku rěč ani trjebať ani bľuščat, roswucžuje tola starých Eserbow, kofsiž skoro nicžo němski njemōža, w herbskej rěči a džerži domach w herbskej rěči Bože wotkasanje.

Tu chwilu je to s naschkej wošadu nēhdže tať, so ma 800 duschow, mjes nimi nēhdže 500, kiž s spowjedži kľodža, a wjaz hač 100 sčulskich džecži, kotrež so wot dweju wuczerjow roswucžuja. —

S tym, sčtož bľm tu podat, je nēščto se stawil:ow wošady Eswj. Pawoła w Eserbinu w Lekšaju sdželene. Wošadne stawilny w zľku wschaf s tym njejbū hiščeje podate. Njech pať je to tu došahaze, so spōsnajesich, so je Bōh džiwitje a hnadnje wodžil, so je bľwērny Bōh, pschi wschelakej njebľwērje a njedžakownošči cžlowjekow, pschi wschelakowch swonkownych a smutkownych wojowanjach, pschi wschkej naschkej njedostojnosčej tež tu na tutym městnje bľwōj Zion twaril a žohnowal. Schwaleny budž Bōh ja to wschitko! Semu samemu budž cžesčej: —

Takle pišče amerikanski herbski pscheczel w němškej rěči, pschistajiwšchi, so njeje natwuknył, w herbskej rěči pišacž, a pschida hiščeje:

„Tole wscho je luta wěrnosč. Je tež moje pschecze, so so tole, je-li nēkať mōžno, w „Pomhaj Bōh“ wosjewi.“

Podat je nam tutón sajimawy wuczah se stawil:ow amerikanskich Eserbow Hermann Rasper a po nadawku uteho je pobudželak a pišak Gustav Wiesenhutter. Čitarjo nascheho kopjenka a do žyla Eserbjo budža jimaj wēšče jara džakowni sa tute powēšče, kotrež nam wo wucžehnjenju a sažyhlenju Eserbow w Amerizy a wo wojowanju a roswiwowanju jich bľdleschča podawaju. Wošebje witane pať budžeja tute rynchzi tym, kotrymž tehdy psched nētk nimale 70 lētami pschiwušni wucžezechu s duchownym Kilianom do Ameriki. Snadž tute rynchzi toho abo tamneho pohnuja, so hiščeje to abo tamne wo Eserbach w Amerizy doda.

Naschich herbskich bratrow tam w dalosej Amerizy pať, wošebje teju, kotraž nam pišaschtaj, strowimny s wutrobnyim: Pomhaj Bōh!

S bliska a s daloka.

„Pomhaj Bōh“ a s nim nasch „Mišionski Bošol“ wukhadžatej nētkle sa jenu placžinu, kotruž njemōžesich wjazy w zľbch pjenježkach měroweho cžaja woblicžicž, hdyž dolar 1 000 000 pschecroči. To spōsnawaja tež pscheczeljo naschich nabožnych kopjenow a pomhaja. Tať bu w „Eserbskich Nowinach“ sa „Pomhaj Bōh“ tydženja s nowa kwitowaných — pišamy to 30. julija — s Rosčacžicžanskeje wošady a psches redaktora spakacžených 151 270 hr., s Rakecžanskeje wošady 100 000 hr., sa „Mišionski Bošol“ s Rakecžanskeje wošady 100 600 hr., s „Rosčacžicžanskeje wošady“ psches redaktora tuteho kopjenka 62 000 hr. Tež s druhich wošadow a jenotliwcow bu, kaž bľm hižo je „Eserbskich Nowinow“ widželi, wjele nawdate. To je swjēkelaze, to dyrbi pať so tež stawacž, čžemy-li s naschimaj nabožnymaj kopjenkamaj wobstacž a čžemy-li smōžnicž, so tež naschi mjenje samōžicži čžitarjo a nasche bōle kľude čžitarčki tute nasche kopjenka wubšhowaju. Tuž pomhajmy, wošebje psches to, so hiščeje wjazy herbskich bľwōjbow nasche kopjenka čžita, a byrnjež je to sa te mjenje samōžite saplacžicž dyrbjeli, kaž so to tu a tam hižo dawno čžini, pať psches pjenježne podpjeru. Sa twarjenje Snjesowjeje zyrkwe tu na semi, sa kľalestwo nascheho kľala Jesuša Křhřtuša tu pola naš njebľmē a njemōže nam nicžo pschedruhe byčž!

Wē Wittenbergu Lutherownym bľwecži 23. septembra tutoho lēta „Słowny wubjerť sa smutkowne mišionstwo“ bľwōj 75 lētny jubilej. Wē wichorjatym lēče 1848 bē Wichern s hrodowskeje zyrkweje Wittenberga, s kotrejež bē Luther 300 lēt prjedy pschipowjedat to cžiste ewangelijon, pschivolať žyľenu ľudej wulku myšľ ewangelšeho skutkowazeho kľchecžijanstwa. A tuta myšľ bu mōž a pschibywa na mozy s žohnowanju žyľeho ľuda a cžlowjestwa. Tam, hdyž je tať rjez dom jeje noweho naroda, tam dyrbja so tute 75. narodniny bľwecžicž, a wschitko pokasuje, so čže tutón bľwjedžen byčž bľwēdženje ewangelšeho kľchecžanstwa, kotrež so wusnawa s Jesušej Křhřtušej s wutrobu a se skutkom.

Zyrkwine a sate ležomnosče maja so wot nētk po nowym sakonju pschenajecž. Sakon je haťle psched křōtkim wukšol, tuž drje so pschenajecže sa 1. oktobra 1924 haťle sa nēkotre njedžele pschewjedže. Pschenajecž ma so na pschēhadžowanje a to psches wošebite kommišije. Eso bamo wē, so maja ležomnosče pschi nēčžisichich wobstojnosčach tajkeho wunoschka pschijnjesč, kotryž je pjenježnej hōdnosčej abo ľepje pjenježnej njehōdnosčej pschimerjeny. —

Biblija — cžaj — cžlowjek.

33. tydžen, wot 12. hač do 18. augusta.

12. jēdnata njedžela po Eswj. Trojizy: Zap. št. 10, 25—33 — kľ. 163 — Hebr. 1.
13. pōndžela: Bľ. 117 — kľ. 319 — Hebr. 2.
14. wutora: Bľ. 118 — kľ. 601 — Hebr. 3.
15. bľrjeda: Bľ. 119, 1—48 — kľ. 709 — Hebr. 4.
16. sčtwōrtk: Bľ. 119, 49—88 — kľ. 700 — Hebr. 5.
17. pjatk: Bľ. 119, 89—120 — kľ. 161 — Hebr. 6.
18. sobota: Bľ. 119, 121—176 — kľ. 155 — Hebr. 7.

Wistowanje: S. w R. sa 11. p. Tr.

R. w B. sa 12. p. Tr.

Samolwity redaktor: sarať W y r g a c ž w Rosčacžicžach. Čžičččž Esmolerjez knihicžisččččrnyje a kniharnyje, sap. družštvo s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.